

również na przedstawienie młodzieży z innych krajów naszego dorobku w tej dziedzinie.

Akcję naszą mogliśmy zacząć przed ustaleniem międzynarodowego programu badań w zakresie ochrony środowiska, dzięki nawiązaniu do prekursorskich koncepcji wypracowanych w Polsce przez przedstawicieli starszego pokolenia. Rozwój akcji, w której biorą obecnie udział setki studenckich obozów, był możliwy dzięki zrozumieniu i sprawności organizacyjnej Zrzeszenia Studentów Polskich.

Jan Dobrowolski

Z DZIAŁALNOŚCI LIGI OCHRONY PRZYRODY

Inwentaryzacja głazów narzutowych w woj. koszalińskim

Szkolne Kola LOP poprzez swój program poznania i szerzenia zasad ochrony przyrody spełniają dużą rolę dydaktyczno-wychowawczą. Zainteresowania przyrodnicze i zapal młodzieży umiejętnie kierowane mogą być ponadto praktycznie wykorzystane w różnych, po-

Głazny ochrony głaz narzutowy kolo Uliszkowice w powiecie Miastko (woj. koszalińskie). Obwód głazu wynosi 14,1 m, widoczna wysokość 1,5 m. — The erratic block at Uliszkowice in the district of Miastko, province of Koszalin, which deserves protection. Its circumference amounts to 14,1 metres, its height is 1,5 m. Fot. H. Kolowski

żytecznych pracach, np. sadzenia drzew, sprawowania stałej opieki nad rezerwatami i pomnikami przyrody, organizacji wystaw itp.

Przykładem takiej udanej akcji była inwentaryzacja głazów narzutowych w woj. koszalińskim, przeprowadzona przez członków Szkolnego Koła LOP przy Technikum Leśnym w Warcinie w latach 1964 - 1970. Wyniki tej pracy zostały ujęte w formie kartoteki składającej się łącznie ze 190 starannie wykonanych, znormalizowanych kart poszczególnych obiektów. Zawierają one dokładną lokalizację głazów, ich wymiary, uwagi o stanie zachowania oraz fotografie w formacie 6 × 9 cm. Komplet w ten sposób sporządzonej dokumentacji erytyków otrzymały do wykorzystania instytucje i osoby zainteresowane sprawami ochrony przyrody, a mianowicie: Zakład Ochrony Przyrody PAN w Krakowie, Muzeum Ziemi PAN w Warszawie i Wojewódzki Konserwator Przyrody w Koszalinie.

Działalność Koła LOP przy Technikum Leśnym w Warcinie okazała się tym bardziej potrzebna, że objęła ona teren województwa,

Powiat	Ilość głazów narzutowych	Wymiary największych głazów (w metrach)		Ilość chronionych głazów narzutowych
		obwód	wysokość	
Białogard	6	44,0	3,8	1
Bytów	10	15,0	2,7	—
Człuchów	3	19,0	1,8	—
Kołobrzeg	3	10,8	1,5	—
Koszalin	5	13,0	2,0	—
Miastko	112	16,7	2,2	1
Sławno	24	13,8	2,5	—
Słupsk	9	14,4	1,5	—
Szczecinek	5	16,0	2,0	—
Świdwin	10	15,1	1,7	—
Wałcz	1	10,4	2,0	—
Złotów	2	9,0	0,5	—
razem	190			2

które w stosunku do innych regionów Polski północnej posiada najmniej głazów narzutowych objętych prawną ochroną. Warto przypomnieć, że w tymże województwie, w miejscowości Tychowo (pow. białogardzki) znajduje się głaz — największy z dotychczas chronionych na ziemiach polskich (obw. 44 m, wys. 3,8 m).

Powyżej zamieszczone zestawienie, wykonane w oparciu o nadesłane materiały, przedstawia faktyczny stan ilościowy głazów narzutowych i ich maksymalne wielkości w poszczególnych powiatach woj. koszalińskiego oraz bardzo skromne dotychczasowe osiągnięcia konserwatorskie w tym zakresie.

Pięknie wykonana praca przez młodzież Szkolnego Koła LOP przy Technikum Leśnym w Warcinie, pod kierunkiem opiekuna tegoż Koła mgra inż. H. Kołowskiego, stworzyła podstawę do zmiany tej niekorzystnej sytuacji dla ochrony przyrody.

Zofia Alexandrowicz

Z MIĘDZYNARODOWEJ OCHRONY PRZYRODY

SOS Nature...

SOS Nature.. (Ratujcie przyrodę...), to tytuł wystawy zorganizowanej przez Muzeum Zoologiczne w Lozannie, Muzeum Przyrodnicze w Genewie i Międzynarodową Unię Ochrony Przyrody i Jej Zasobów w Morges, pod protektorałem prezydenta Konfederacji Szwajcarii i dzięki finansowemu poparciu władz 4 kantonów (Genewa, Vaud, Fryburg i Wallis) i 5 miast (Genewa, La Chaux-de-Fonds, Neuchâtel, Vevey i Yverdon) z okazji Europejskiego Roku Ochrony Przyrody.

Wystawa pomyślana jako objazdowa, rozpoczęła swą działalność od dn. 26 marca 1970 r. w Lozannie, by po pobycie w La Chaux-de-Fonds, Neuchâtel, Yverdon, Fryburgu, Vevey i Sion zakończyć się w Genewie w grudniu 1970. W roku 1971 wystawa znajdzie się w okręgu berneńskim, a także przejdzie do włoskiego kantonu Tessin. Celem jej jest zwrócenie uwagi ludności, w tym szczególnie młodzieży Szwajcarii romańskiej, na ciężką sytuację, w jakiej znajduje się w naszych czasach przyroda, na istniejące sposoby jej zachowania oraz konieczność poszukiwania nowych dróg i metod jej ratowania. Specjalną uwagę należy zwłaszcza zwrócić na różnego typu zanieczyszczenia środowiska człowieka i możliwości likwidowania ich skutków. Na wystawie pokazano również, co w tym zakresie zostało dokonane przez różne instytucje związane z ruchem ochrony przyrody w Szwajcarii i na świecie.

W uzupełnieniu wystawy opracowano objętościową broszurkę z interesującą stroną ilustracyjną (SOS Nature... 37 str. 16 ryc., Lozana 1970), zawierającą artykuły 8 specjalistów z różnych dziedzin, omawiających poszczególne zagadnienia związane z ochroną środowiska przyrodniczego człowieka.

Broszurę otwiera artykuł J. P. Ribaut *Europejski Rok Ochrony Przyrody, jego znaczenie i przyszłość*, podający przyczyny ogłoszenia „Roku”, jego cele i potrzebę przedłużenia jego trwania na lata następne. Tytuły następnych artykułów *Eksplozja demograficzna M. Jacquesa i Płądrowanie planety* J. Dorsta, autora znanej książki *Zanim umrze przyroda...*, mówią same za siebie i nie wymagają komentarza. Przejmujący artykuł Schauenberga „Zaginione zwierzę-